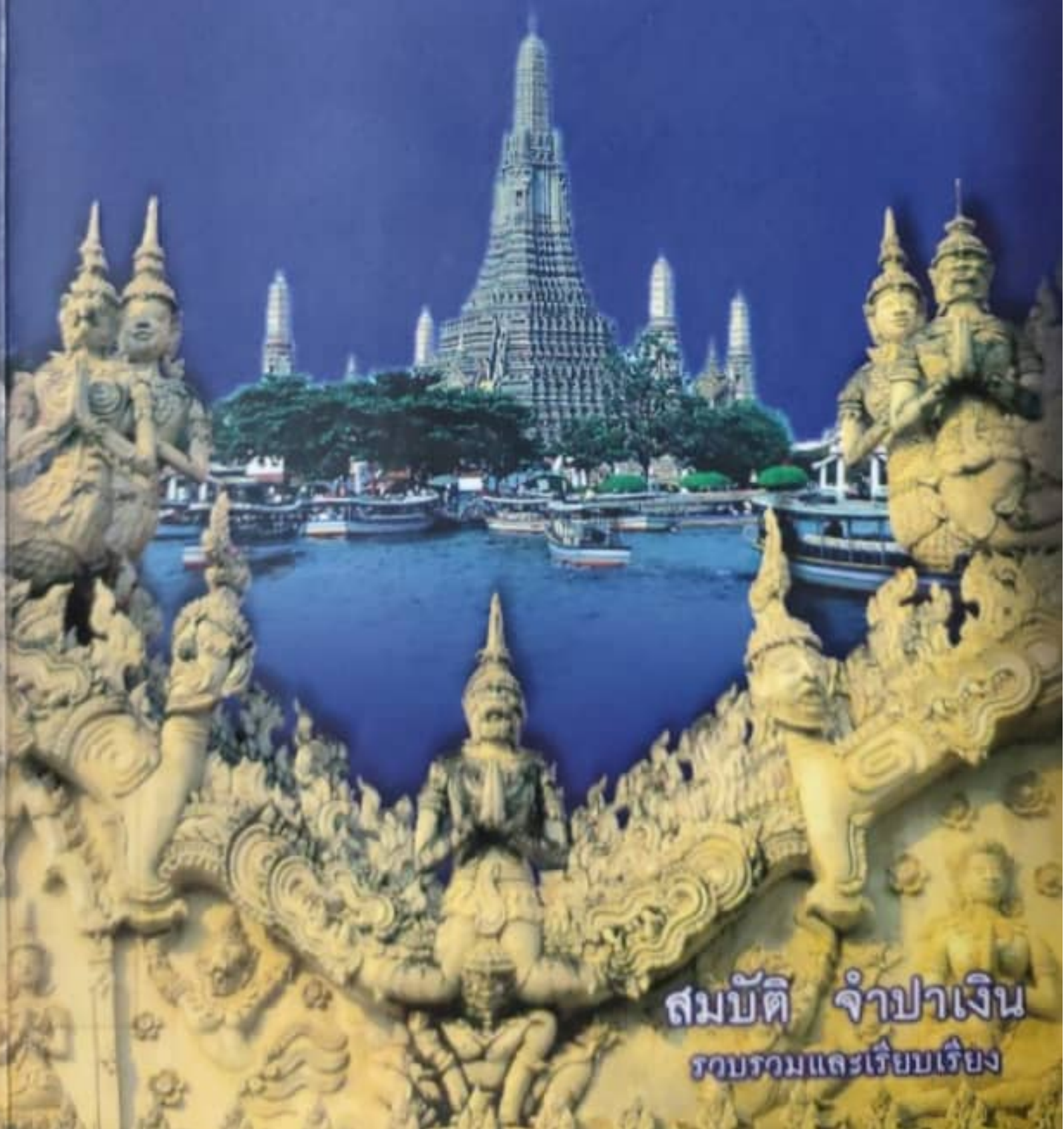

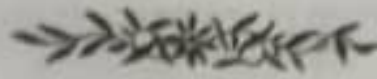
รวบรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ทรงคุณค่าอย่างยิ่งของไทย

พระอารามหลวง ข อ ง ไท ย

สมบัติ จำปาเงิน
รวบรวมและเรียบเรียง

สารบัญ

พระอารามหลวง..... ๑

ภาค ๑

● กรุงเทพมหานคร

๑. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม..... ๑๕
๒. วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์..... ๑๖
๓. วัดสุทัศนเทพวราราม..... ๑๗
๔. วัดอรุณราชวราราม..... ๒๐
๕. วัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม..... ๒๒
๖. วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม..... ๒๓
๗. วัดบวรนิเวศวิหาร..... ๒๕
๘. วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม..... ๒๗
๙. วัดราชโอรสาราม..... ๒๘
๑๐. วัดพระศรีมหาธาตุ..... ๒๙
๑๑. วัดชนะสงคราม..... ๓๐
๑๒. วัดสระเกศ..... ๓๑

๑๓. วัดมกุฏกษัตริยาราม.....	๓๓
๑๔. วัดราชบูรณะ.....	๓๔
๑๕. วัดราชาธิวาสวิหาร.....	๓๖
๑๖. วัดเทพศิรินทราวาส.....	๓๖
๑๗. วัดโสมนัสวิหาร.....	๓๗
๑๘. วัดปทุมคงคา.....	๓๘
๑๙. วัดบรรมนิवास.....	๓๙
๒๐. วัดโมลีโลกยาราม.....	๓๙
๒๑. วัดหงส์รัตนาราม.....	๔๐
๒๒. วัดราชสิทธิาราม.....	๔๑
๒๓. วัดสุวรรณาราม.....	๔๒
๒๔. วัดชัยพฤกษ์มาลา.....	๔๓
๒๕. วัดจักรวรรดิราชาวาส.....	๔๓
๒๖. วัดระฆังโฆสิตาราม.....	๔๕
๒๗. วัดกัลยาณมิตร.....	๔๖
๒๘. วัดบพิตรพิมุข.....	๔๗
๒๙. วัดไตรมิตรวิทยาราม.....	๔๘
๓๐. วัดประยุรวงศาวาส.....	๔๙
๓๑. วัดพิชยญาติการาม.....	๔๙
๓๒. วัดอนงคาราม.....	๕๐
๓๓. วัดปทุมวนาราม.....	๕๑
๓๔. วัดบวรมงคล.....	๕๒
๓๕. วัดหนัง.....	๕๓
๓๖. วัดราชญาติฐาน.....	๕๓
๓๗. วัดราชนัดดาราม.....	๕๔

๓๘. วัดปรีณายก.....	๕๔
๓๙. วัดตรีศกเทพ.....	๕๖
๔๐. วัดเทพธิดาราม.....	๕๗
๔๑. วัดมทรรัตนพาราม.....	๕๘
๔๒. วัดสังเวชวิศยาราม.....	๕๘
๔๓. วัดราชผาติการาม.....	๕๙
๔๔. วัดเทวราชกุญชร.....	๖๐
๔๕. วัดมหาพฤฒาราม.....	๖๑
๔๖. วัดสัมพันธวงค์.....	๖๒
๔๗. วัดเครือวัลย์.....	๖๓
๔๘. วัดนาคกลาง.....	๖๓
๔๙. วัดสังข์กระจาย.....	๖๔
๕๐. วัดดุสิตาราม.....	๖๔
๕๑. วัดภคินีนาถ.....	๖๕
๕๒. วัดศรีสุदारาม.....	๖๕
๕๓. วัดชีโนรสาราม.....	๖๖
๕๔. วัดพระยาทำ.....	๖๖
๕๕. วัดอมรินทราราม.....	๖๖
๕๖. วัดอินทาราม.....	๖๗
๕๗. วัดจันทาราม.....	๖๗
๕๘. วัดราชคฤห์.....	๖๗
๕๙. วัดบุปผาราม.....	๖๘
๖๐. วัดหิรัญรูจี.....	๖๘
๖๑. วัดนางนอง.....	๖๘
๖๒. วัดทองธรรมชาติ.....	๖๘

๖๓. วัดเศวตฉัตร.....	๗๗
๖๔. วัดอัปสรสวรรค์.....	๗๗
๖๕. วัดนवलนรดิศ.....	๗๘
๖๖. วัดคูหาสวรรค์.....	๗๙
๖๗. วัดกาญจนสิงหาสน์.....	๘๐
๖๘. วัดวชิรธรรมสาริต.....	๘๐
๖๙. วัดสามพระยา.....	๘๒
๗๐. วัดนรนาถสุนทริการาม.....	๘๓
๗๑. วัดบูรณศิริมาตยาราม.....	๘๔
๗๒. วัดยานนาวา.....	๘๖
๗๓. วัดชัยชนะสงคราม.....	๘๖
๗๔. วัดกฤตยาศรี.....	๘๗
๗๕. วัดดาวดึงษาราม.....	๘๘
๗๖. วัดโพธิ์นิมิตร.....	๙๐
๗๗. วัดเวฬุราชิน.....	๙๐
๗๘. วัดทองนพคุณ.....	๙๑
๗๙. วัดนางชี.....	๙๒
๘๐. วัดปากน้ำ.....	๙๓
๘๑. วัดนิมมานรดี.....	๙๔
๘๒. วัดอาวุธวิกสิตาราม.....	๙๕
๘๓. วัดหลักสี่.....	๙๖
๘๔. วัดบางนาใน.....	๙๗
๘๕. วัดดอนเมือง.....	๙๘
๘๖. วัดอินทรวิหาร.....	๙๙
๘๗. วัดพระราม ๙ กาญจนภิเษก.....	๑๐๐

๘๘. วัดหัวลำโพง.....	๑๐๒
๘๙. วัดสร้อยทอง.....	๑๐๓
๙๐. วัดบุญประดิษฐ์.....	๑๐๔

● จังหวัดนนทบุรี

๙๑. วัดเขมาภิรตาราม.....	๑๐๕
๙๒. วัดเฉลิมพระเกียรติ.....	๑๐๕
๙๓. วัดประมัยยิกาวาส.....	๑๐๖

● จังหวัดปทุมธานี

๙๔. วัดชินวราราม.....	๑๐๘
๙๕. วัดเขียนเขต.....	๑๐๙
๙๖. วัดจันทน์กะพ้อ.....	๑๑๐

● จังหวัดสมุทรปราการ

๙๗. วัดไพชยนต์พลเสพย์.....	๑๑๑
๙๘. วัดกลาง.....	๑๑๔
๙๙. วัดทรงธรรม.....	๑๑๕
๑๐๐. วัดโปรดเกศเชษฐาราม.....	๑๑๖

ภาค ๒

● จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๐๑. วัดสุวรรณดาราม.....	๑๒๑
๑๐๒. วัดเสนาสนาราม.....	๑๒๑
๑๐๓. วัดนิเวศธรรมประวัติ.....	๑๒๓
๑๐๔. วัดชุมพลนิกายาราม.....	๑๒๕

๑๐๕. วัดพนัญเชิง.....	๑๒๕
๑๐๖. วัดศาลापูน.....	๑๒๖
๑๐๗. วัดบรมวงศ์อิศรวราราม.....	๑๒๗
๑๐๘. วัดกษัตราธิราช.....	๑๒๘
๑๐๙. วัดพรหมนิवास.....	๑๒๙
๑๑๐. วัดหน้าพระเมรุราชิการาม.....	๑๒๙
๑๑๑. วัดตุม.....	๑๓๐
๑๑๒. วัดวิเวกวาญพัศ.....	๑๓๐
๑๑๓. วัดวรรณายกัรังสรรค์เจติยบรรพตาราม.....	๑๓๑

● จังหวัดอ่างทอง

๑๑๔. วัดไชโย.....	๑๓๓
๑๑๕. วัดป่าโมก.....	๑๓๔
๑๑๖. วัดอ่างทอง.....	๑๓๗

● จังหวัดสระบุรี

๑๑๗. วัดพระพุทธบาท.....	๑๓๗
๑๑๘. วัดเขาแก้ว.....	๑๓๘
๑๑๙. วัดสมุทประดิษฐ์ หรือ สมุทประดิษฐาน.....	๑๓๙

ภาค ๓

● จังหวัดลพบุรี

๑๒๐. วัดกวีศราราม.....	๑๔๒
๑๒๑. วัดสิริจันทรมิตร.....	๑๔๒
๑๒๒. วัดเสาชงทอง.....	๑๔๔
๑๒๓. วัดมณีชลขันธ์.....	๑๔๕

● **จังหวัดสิงห์บุรี**

- ๑๒๔. วัดพระนอนจักรสีห์..... ๑๔๖
- ๑๒๕. วัดโบสถ์..... ๑๔๘
- ๑๒๖. วัดพิบูลทอง..... ๑๕๐

● **จังหวัดชัยนาท**

- ๑๒๗. วัดพระบรมธาตุ..... ๑๕๐
- ๑๒๘. วัดธรรมามูล..... ๑๕๑

● **จังหวัดอุทัยธานี**

- ๑๒๙. วัดมณีสถิตกปิฎการาม..... ๑๕๓

ภาค ๔

● **จังหวัดนครสวรรค์**

- ๑๓๐. วัดโพธาราม..... ๑๕๖
- ๑๓๑. วัดนครสวรรค์..... ๑๕๖
- ๑๓๒. วัดวรรณาทบรรพต..... ๑๕๘

● **จังหวัดกำแพงเพชร**

- ๑๓๓. วัดพระบรมธาตุ..... ๑๕๙
- ๑๓๔. วัดนาควัชรไสภณ..... ๑๖๐

● **จังหวัดพิจิตร**

- ๑๓๕. วัดท่าหลวง..... ๑๖๑
- ๑๓๖. วัดมงคลทับคล้อ..... ๑๖๓

● **จังหวัดเพชรบูรณ์**

- ๑๓๗. วัดมหาธาตุ..... ๑๖๔

๑๓๘. วัดไพโรสณฑ์คักดาราม..... ๑๖๕

ภาค ๕

● **จังหวัดพิษณุโลก**

๑๓๙. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ..... ๑๖๘

● **จังหวัดสุโขทัย**

๑๔๐. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ..... ๑๖๙

๑๔๑. วัดสว่างอารมณ์..... ๑๖๙

๑๔๒. วัดหนองไฉ้..... ๑๗๐

● **จังหวัดตาก**

๑๔๓. วัดมณีบรรพต..... ๑๗๑

● **จังหวัดอุตรดิตถ์**

๑๔๔. วัดคลองโพธิ์..... ๑๗๒

ภาค ๖

● **จังหวัดลำปาง**

๑๔๕. วัดบุญวาทย์วิหาร..... ๑๗๔

๑๔๖. วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม..... ๑๗๔

๑๔๗. วัดพระเจดีย์ขาวหลัง..... ๑๗๗

● **จังหวัดเชียงราย**

๑๔๘. วัดเจ็ดยอด..... ๑๘๐

๑๔๙. วัดพระแก้ว..... ๑๘๐

๑๕๐. วัดพระสิงห์..... ๑๘๑

● **จังหวัดพะเยา**

๑๕๑. วัดศรีโคมคำ..... ๑๘๒

● **จังหวัดแพร่**

๑๕๒. วัดพระบาทมิ่งเมือง..... ๑๘๓

● **จังหวัดน่าน**

๑๕๓. วัดพระธาตุช้างค้ำ..... ๑๘๔

๑๕๔. วัดพญาภู..... ๑๘๔

๑๕๕. วัดบุญยืน..... ๑๘๕

ภาค ๗

● **จังหวัดเชียงใหม่**

๑๕๖. วัดพระสิงห์..... ๑๘๑

๑๕๗. วัดพระธาตุดอยสุเทพ..... ๑๘๒

๑๕๘. วัดเจดีย์หลวง..... ๑๘๔

๑๕๙. วัดพระธาตุดศรีจอมทอง..... ๑๘๕

๑๖๐. วัดสวนดอก..... ๑๘๕

๑๖๑. วัดท่าตอน..... ๑๘๗

๑๖๒. วัดป่าดาราภิรมย์..... ๑๘๘

● **จังหวัดลำพูน**

๑๖๓. วัดพระธาตุนริภุญชัย..... ๑๘๙

๑๖๔. วัดพระพุทธรูปมหาตม..... ๒๐๒

● **จังหวัดแม่ฮ่องสอน**

๑๖๕. วัดจองคำ..... ๒๐๓

ภาค ๘

● จังหวัดอุดรธานี

๑๖๖. วัดมิ่งเมือง..... ๒๐๘

๑๖๗. วัดโพธิสมภรณ์..... ๒๐๙

● จังหวัดหนองบัวลำภู

๑๖๘. วัดพิศาลัญญาวาส..... ๒๐๙

● จังหวัดหนองคาย

๑๖๙. วัดโพธิชัย..... ๒๑๐

● จังหวัดเลย

๑๗๐. วัดศรีสุทธาวาส..... ๒๑๑

● จังหวัดสกลนคร

๑๗๑. วัดพระธาตุเชิงชุม..... ๒๑๒

๑๗๒. วัดแจ้งแสงอรุณ..... ๒๑๓

ภาค ๙

● จังหวัดขอนแก่น

๑๗๓. วัดศรีจันทร์..... ๒๑๖

๑๗๔. วัดธาตุ..... ๒๑๖

๑๗๕. วัดหนองแวง..... ๒๑๗

● จังหวัดมหาสารคาม

๑๗๖. วัดมหาชัย..... ๒๑๘

● จังหวัดกาฬสินธุ์

๑๗๗. วัดกลาง..... ๒๑๕

● จังหวัดร้อยเอ็ด

๑๗๘. วัดกลางมิ่งเมือง..... ๒๒๐

๑๗๙. วัดบึงพระลานชัย..... ๒๒๑

๑๘๐. วัดบูรพาภิราม..... ๒๒๒

ภาค ๑๐

● จังหวัดอุบลราชธานี

๑๘๑. วัดสุปฏิหาราม..... ๒๒๔

๑๘๒. วัดมหาวนาราม..... ๒๒๕

๑๘๓. วัดศรีอุบลรัตนาราม..... ๒๒๕

● จังหวัดอำนาจเจริญ

๑๘๔. วัดสำราญนิเวศ..... ๒๒๖

● จังหวัดศรีสะเกษ

๑๘๕. วัดเจียงอีศรีมิ่งคลวราวม..... ๒๒๗

๑๘๖. วัดหลวงสุ่มังคลาราม..... ๒๒๘

● จังหวัดนครพนม

๑๘๗. วัดพระธาตุพนม..... ๒๒๙

● จังหวัดมุกดาหาร

๑๘๘. วัดศรีมิ่งคลใต้..... ๒๓๒

● จังหวัดยโสธร

๑๘๙. วัดมหาธาตุ..... ๒๓๔

๑๙๐. วัดศรีธรรมาราม..... ๒๓๔

ภาค ๑๑

● จังหวัดนครราชสีมา

๑๙๑. วัดพระนารายณ์มหาราช..... ๒๓๘

๑๙๒. วัดสุทธจินดา..... ๒๓๘

๑๙๓. วัดวชิราลงกรณวราราม..... ๒๓๙

๑๙๔. วัดสะแก..... ๒๔๐

๑๙๕. วัดบึง..... ๒๔๒

● จังหวัดบุรีรัมย์

๑๙๖. วัดกลาง..... ๒๔๓

● จังหวัดชัยภูมิ

๑๙๗. วัดทรงศิลา..... ๒๔๓

● จังหวัดสุรินทร์

๑๙๘. วัดบูรพาราม..... ๒๔๔

๑๙๙. วัดศาลาลอย..... ๒๔๕

ภาค ๑๒

● จังหวัดปราจีนบุรี

๒๐๐. วัดบางกระเบา..... ๒๔๘

● จังหวัดนครนายก

๒๐๑. วัดอุดมธานี..... ๒๔๕

● จังหวัดฉะเชิงเทรา

๒๐๒. วัดโสธรวราราม..... ๒๕๐

● จังหวัดสระแก้ว

๒๐๓. วัดสระแก้ว..... ๒๕๑

ภาค ๑๓

● จังหวัดชลบุรี

๒๐๔. วัดญาณสังวราราม..... ๒๕๔

๒๐๕. วัดบางพระ..... ๒๕๖

๒๐๖. วัดจุฬาทิศธรรมสภาราม..... ๒๕๖

๒๐๗. วัดเขาบางทราย..... ๒๕๗

๒๐๘. วัดใหญ่อินทาราม..... ๒๕๘

● จังหวัดระยอง

๒๐๙. วัดป่าประดู่..... ๒๕๙

● จังหวัดจันทบุรี

๒๑๐. วัดบูรพาพิทยาราม..... ๒๖๐

๒๑๑. วัดไม้ล้อม..... ๒๖๐

● จังหวัดตราด

๒๑๒. วัดโยธานิมิตร..... ๒๖๑

ภาค ๑๔

● จังหวัดนครปฐม

๒๑๓. วัดพระปฐมเจดีย์.....	๒๖๔
๒๑๔. วัดพระประโทนเจดีย์.....	๒๖๖
๒๑๕. วัดเสนาหา.....	๒๖๗
๒๑๖. วัดไร่ขิง.....	๒๖๘
๒๑๗. วัดพระงาม.....	๒๖๙

● จังหวัดสุพรรณบุรี

๒๑๘. วัดป่าเลไลยก์.....	๒๗๐
-------------------------	-----

● จังหวัดกาญจนบุรี

๒๑๙. วัดพระแท่นดงรัง.....	๒๗๑
๒๒๐. วัดเทวสังฆาราม.....	๒๗๒
๒๒๑. วัดไชยชุมพลชนะสงคราม.....	๒๗๓

● จังหวัดสมุทรสาคร

๒๒๒. วัดสุทธิวาตวราราม.....	๒๗๓
๒๒๓. วัดเจษฎาราม.....	๒๗๔
๒๒๔. วัดบ่อมวิเชียรโชติการาม.....	๒๗๖

ภาค ๑๕

● จังหวัดราชบุรี

๒๒๕. วัดสัตตนารภีวัตร.....	๒๗๘
๒๒๖. วัดมหาธาตุ.....	๒๘๐
๒๒๗. วัดศรีสุริยวงศาราม.....	๒๘๐

๒๒๘. วัดสุทธायาราม.....	๒๘๒
๒๒๙. วัดเขาวัง.....	๒๘๒
๒๓๐. วัดช่องลม.....	๒๘๔
๒๓๑. วัดบัวงาม.....	๒๘๔

● จังหวัดเพชรบุรี

๒๓๒. วัดมหาสมณาราม.....	๒๘๕
๒๓๓. วัดคงคาราม.....	๒๘๖
๒๓๔. วัดมหาธาตุ.....	๒๘๗
๒๓๕. วัดใหญ่สุวรรณาราม.....	๒๘๗

● จังหวัดสมุทรสงคราม

๒๓๖. วัดอัมพวันเจติยาราม.....	๒๘๘
๒๓๗. วัดเพชรสมุทรี.....	๒๘๙
๒๓๘. วัดเจริญสุขาราม.....	๒๙๐
๒๓๙. วัดเกตการาม.....	๒๙๒

● จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๒๔๐. วัดธรรมิการาม.....	๒๙๓
๒๔๑. วัดเกาะหลัก.....	๒๙๓
๒๔๒. วัดคลองวาฬ.....	๒๙๔
๒๔๓. วัดเขาโบสถ์.....	๒๙๕

ภาค ๑๖

● จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒๔๔. วัดพระมหาธาตุ.....	๒๙๘
๒๔๕. วัดท่าโพธิ์.....	๒๙๙

๒๔๖. วัดแจ้ง..... ๒๔๙

๒๔๗. วัดมะนาวหวาน..... ๓๐๐

● จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒๔๘. วัดพระบรมธาตุไชยา..... ๓๐๑

๒๔๙. วัดธรรมบูชา..... ๓๐๓

๒๕๐. วัดไตรธรรมาราม..... ๓๐๔

● จังหวัดชุมพร

๒๕๑. วัดชุมพรรังสรรค์..... ๓๐๕

๒๕๒. วัดขันเงิน..... ๓๐๖

ภาค ๑๗

● จังหวัดภูเก็ต

๒๕๓. วัดมงคลนิมิตร..... ๓๐๘

● จังหวัดตรัง

๒๕๔. วัดตันตยาภิรม..... ๓๐๙

● จังหวัดกระบี่

๒๕๕. วัดแก้วโกรวาราม..... ๓๑๐

● จังหวัดพังงา

๒๕๖. วัดประชุมโยธี..... ๓๑๑

● จังหวัดระนอง

๒๕๗. วัดสุวรรณคีรีวิหาร..... ๓๑๒

● จังหวัดสงขลา

๒๕๘. วัดมัชฌิมาวาส..... ๓๑๔
๒๕๙. วัดชัยมงคล..... ๓๑๕
๒๖๐. วัดโคกสमानคุณ..... ๓๑๖
๒๖๑. วัดโนวัง..... ๓๑๖
๒๖๒. วัดโพธิ์ปฐมาวาส..... ๓๑๘

● จังหวัดพัทลุง

๒๖๓. วัดคูหาสวรรค์..... ๓๑๘

● จังหวัดปัตตานี

๒๖๔. วัดตานีนรสโมสร..... ๓๒๐
๒๖๕. วัดมูจลินทวาปีวิหาร..... ๓๒๐

● จังหวัดยะลา

๒๖๖. วัดพุทธภูมิ..... ๓๒๑
๒๖๗. วัดพุทธาธิวาส..... ๓๒๒

● จังหวัดสตูล

๒๖๘. วัดชนาธิปเฉลิม..... ๓๒๓

● จังหวัดนราธิวาส

๒๖๙. วัดชลธาราสিংเห..... ๓๒๔